

tre cornalons, on hi solen dormir els mariners dins de la barca.

Llit de posts i de bancs. El que estava format per posts sostingudes per dos banquets.

Llit de baranes, de barrerons o llit desmamador. Té els costats protegits per una barana perquè els xiquets no puguen caure del llit.

Llit de tela o llit d'estidores. En lloc de posts tenia un tela grossa, generalment de lona. Solia tindre un capçal de fusta.

Llit estorcillat o llit bollat. El que té els pilars en espirals o ornat amb boles.

Llit de cobricel, propi de les cases nobles.

Llit de sogues. Molt antigament, en lloc de fustes, els llits tenien cordes estirades per aguantar la màrrega.

Llit de rodes. Aquell que té rodes per a moure'l de lloc.

Llit encaixat. El que té cuixeres- la barra llarguera de cada banda- i va subjectat amb pernys.

Llit de capitells. El que té pilars ornats amb capitells. La capçalera solia ser molt ornada amb dibuixos i relleus, molt comú antigament.

Llit de barrera, és una barrera, amb quatre peus, sobre els quals s'hi posava una màrrega per a dormir-hi els missatgers del lloc.

A tots aquests hem de afegir la **Llitera**, que era un llit

petit o més bé un jaç de palla, penjat del trespol, que s'emprava a les casetes de fora de la vila, en temps del sequer. A voltes les lliteres anaven sobreposades.

A continuació expliquem com es feia un "matalàs":

Primer es comprava la llana de les ovelles, el crin al carrer de la Cordelleria a València. Es compraven a bales, uns 50 quilos.

A continuació es treia la llana vella, que solia estar ben apilotada si feia temps que no s'havia renovat; llavors tupaven la llana i l'estenien damunt de la tela rentada o nova i es cosia el matalàs.

El de crin solia dur més polseta que el de llana, hi havia dues maneres de cosir-los, a l'anglesa i a l'antiga. Els primers tenen els cornalons llisos, els segons duen una espècie de tafarra o regruix, que es fa amb el mateix cosit voltant per tot. És redó. Un i altre tenen traus o ullets a les teles, que serveixen per a passar una veta i fermar la llana. Aproximadament, si era a l'anglesa o de crin, es tardava tres hores, i un matalàs normal unes dues hores. Per a fer el matalàs s'empraven dos garrots a Catalunya, un més petit que l'altre per a tupar la llana. A partir dels anys 40 hi havia maquinària portàtil per a tupar la llana. Després es va introduir l'escuma i la llana va pegar un esclat molt gros, per no dir del cli.

Esperant que vos agrade aquest racó, fins una altra....

Adéu güelo...

Lorena Vaquer

De sempre he sabut que va ser vostè qui va triar el meu nom, com també va ser vostè qui em va ensenyar les hores del rellotge, els números romans, les taules de multiplicar...

Aquells reis que vaig rebre la primera bicicleta sense rodetes, sense dir-ho a ningú se les va ingeniar per a des-pistar-los a tots fins i tot a l'agüela... i tantes coses més...

Ara ha fet aproximadament cinc anys i vuit mesos que ens va deixar l'agüela, i vostè i jo hem sigut per molts dies güelo i néta i néta i güelo: companys de taula de dinar, de ratet de tele, de cigarret de sobretaula... tan amics!. Vostè amb les seues poques paraules, sempre tan bones, tan fidel, tan lleial i tan "monet".

Ha arribat el seu moment, el de deixar-nos. Una malaltia, una operació, l'edat, tot el que es tenia que ajuntar

per separar-lo de la seua gent i del seu poble ha arribat.

Ens ha deixat amb llàgrimes, molt de pesar i al mateix temps amb satisfacció, perquè fins l'últim moment ens va demostrar qui ere el "tio Navarro", i es va esperar fins vore que la seua néta Lorena complira el seu desig.

Va deixar que el cuidàrem i li dedicàrem els últims dies de la seua vida. Es va esperar a que estàrem tots prop de vostè. Després d'uns forts patiments, entre sospirs i sospirs se'n va anar.

Per tot i per tot i més, mai l'oblidarem i sempre el recordarem.

- "Adiós, güelo, hasta demà".

- "Adiós, filleta".

- "Adéu, güelo, fins sempre".